

Turvapaikanhakijoiden osaamiskartoitukset ja työelämään tutustuminen

Suomen Punaisen Ristin suositukset

- Turvapaikanhakijoiden osallistumismahdollisuuksia, työelämään tutustumista ja pääsyä osaksi suomalaista yhteiskuntaa pitää tukea jo turvapaikkaprosessin aikana. Näin tuetaan turvapaikanhakijoiden toimeliaisuutta, psyykkistä hyvinvointia ja kotoutumista. Motivaatio oppia paikallista kieltä, kulttuuria ja tapoja on suurimmillaan maahan tullessa. Vaikka turvapaikanhakija ei saisi oleskelulupaa, Suomessa hankittu kokemus ja koulutus voivat olla hyödyksi myös palatessa kotimaahan.
- Yksilöllinen osaamisen kartoitus pitää taa-ta kaikille täysi-ikäisille turvapaikanhakijoille kaikissa vastaanottokeskuksissa.
- Osaamiskartoituksen tulee olla voimavara-keskustelu, joka tukee ja rohkaisee turvapaikanhakijaa tunnistamaan ja hyödyntämään omaa osaamista ja vahvuuksia.
- Vastaanottovaiheessa laadittu osaamiskartoitus helpottaa ja nopeuttaa oleskeluluvan saaneen ja kuntaan muuttavan kotoutumissuunnitelman laatimista. Osaamiskartoituksen pitää siirtyä systemaattisesti siihen asu-miskuntaan, johon oleskeluluvan saanut asettuu.
- Työelämään tutustuminen ohjatusti ja tuetusti pitää mahdollistaa kaikille turvapaikanha-kijoille.
- Turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeutta ol-laan kaventamassa ulkomaalaislain muu-toksella 1. kesäkuuta. Mielestämme työn-teko-oikeus pitäisi turvata mahdollisimman varhaisessa vaiheessa turvapaikkaprosessia ja oikeuden tulisi säilyä koko prosessin ajan.

”

Olin ensin TET-jaksol-la vanhusten palvelu-talossa. Vastaanotto-keskuksessa tehdyn osaamiskartoituksen pohjalta oli helppo tehdä oma CV. Sain töi-tä Postista: jaan sano-malehtiä ja päiväpos-tia.

”

- **Besmellah**, turvapai-kanhakija

Lukuja (11/2015-4/2019)

Lähes 2 300 turvapaikanhakijan osaaminen kartoitettu

1 080 toteutunutta TET-jaksoa

270 turvapaikanhakijaa työllistynyt toimin-tan tuella

Työ- ja elinkeinoministeriön ”Kotouttamisen hyvä käytäntö” -diplomi v. 2016

Osaamiskartoituksessa selvitetään turvapai-kanhakijan koulutus, kielitaito, aiempi työko-kemus sekä kouluttautumis- ja työllistymis-toiveet

TET-jakso on ajallisesti rajattu (1-3 vkoa, max 6h/pvä), palkaton ja ohjattu työelämään tu-tustuminen

”

Olemme suositelleet työnantajille hakukritee-rit täyttäviä työntekijöitä osaamiskartoitusten pe-rusteella. Se on toiminut hyvin.

”

- **Juho Suoramaa**, Rau-man vastaanottokeskuk-sen johtaja, SPR

Turvapaikanhakijoiden työllistyminen

- Punaisen Ristin ylläpitämissä vastaanotto-keskuksissa asuvien turvapaikanhakijoiden työssäkäynnissä on suuria paikkakuntakohtaisia eroja.
- Pääkaupunkiseudulla asuvista turvapaikanhakijoista lähes puolet (43%) käy töissä (3/2019). Seuraavaksi eniten työllistyneitä on Rovaniemellä (34%), Turussa (28%), Ruukissa (26%) ja Raumalla (25%).
- Suurimpia turvapaikanhakijoiden työllistäjiä ovat jakelu-, siivous- ja rakennusfirmat sekä ravintolat. Pohjois-Suomen talvi- ja kevätsezonki on tarjonnut työmahdollisuuksia mm. hotelleissa ja muissa majoituspalveluissa.

”

Olemme työllistäneet kolmisenkymmentä turvapaikanhakijaa Rovaniemellä, Kittilässä ja Sodankylässä. Ensin tuli yksi, sitten joukko laajeni, kun mukaan pyydettiin kavereita. Hyviä työntekijöitä. Kaikki kehuvat heitä.

”

- **Marja Rosenqvist**, palveluesimies, siivouspalveluyritys N-Clean

”

En tykkää olla tekemättä mitään. Olen onnellinen, kun saan tehdä töitä ja ansaita itse elantoni. En pidä sosiaalirahan vastaanottamisesta.

”

- **Jamshir**, turvapaikanhakija, töissä siivoajana

”

Olemme menettäneet hyviä työntekijöitä, kun turvapaikanhakija ei ole saanut oleskelulupaa. Tai kun turvapaikanhakija on siirretty vastaanottokeskukseen toiselle paikkakunnalle, jossa Postilla ei ole työpaikkoja. Se on harmittanut.

”

- **Saara**, rekrytointikonsultti, Posti

Haastattelupyynnöt ja lisätiedot:

Viestinnän asiantuntija Noora Kero,
p. 040 581 1063, noora.kero@redcross.fi